

آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی قم

دانشگاه علوم پزشکی قم یکی از دانشگاه های استان قم است که به طور رسمی فعالیت خود را به صورت دانشگاه از اواخر سال ۱۳۸۳ آغاز کرد. در حال حاضر، دانشگاه علوم پزشکی قم با سه دانشکده، پنج رشته تحصیلی، نزدیک به ۵۱ نفر عضو هیئت علمی و در حدود ۷۲۰ دانشجو و با بهره گیری از تعدادی از اساتید مدعو مشغول به فعالیت است.

به دنبال استان شدن قم در سال ۱۳۷۸ و با ارتقای شبکه بهداشت و درمان قم که تا آن زمان، به عنوان یکی از مراکز تابعه دانشگاه علوم پزشکی تهران فعالیت می کرد و متولی امور بهداشتی و درمانی قم بود، به عنوان دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم شکل گرفت. همزمان، موافقت اصولی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با ایجاد دانشکده های پرستاری و بهداشت اعلام گردید، تا اینکه در سال ۱۳۷۶ با پذیرش دانشجو در رشته کارشناسی پرستاری، فعالیت آموزشی دانشکده به طور رسمی آغاز شد.

رییس دانشگاه به همراه شش معاون خود، شامل معاون آموزشی پژوهشی، معاون دانشجویی و فرهنگی، معاون امور درمان، معاون امور دارو و غذا، معاون بهداشتی و معاون توسعه مدیریت و منابع ارکان اصلی مدیریتی دانشگاه را تشکیل می دهند. روسای دانشکده ها نیز توسط رییس دانشگاه تعیین و منصوب می گردند و با هماهنگی با معاونت آموزشی به اداره دانشکده ها می پردازند. همچنین، رؤسای مراکز آموزشی درمانی نیز توسط رییس دانشگاه و از میان اعضای هیئت علمی انتخاب و منصوب می شوند.

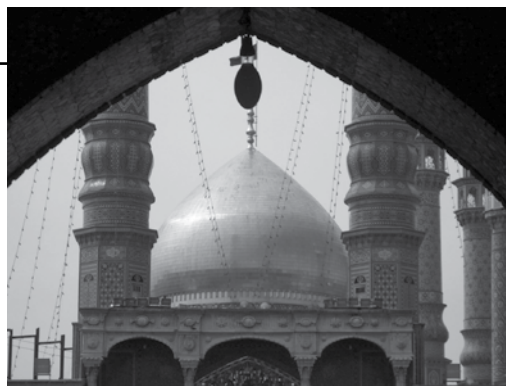
غلامرضا حمصی رییس اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی قم که دانشجوی کارشناسی ارشد رشته باکتری شناسی از دانشگاه قم است. در ادامه این مصاحبه با تجربیات وی و همچنین فعالیت های این اداره آشنا خواهیم شد.

❖ اداره امور آزمایشگاه دانشگاه شما زیر نظر ریاست دانشگاه فعالیت دارد یا معاونت؟

امور آزمایشگاه های استان قم مستقیماً زیر نظر معاونت درمان دانشگاه که معاونت درمان زیر نظر ریاست دانشگاه است، فعالیت می کند. طبق قانونی که به تازگی در حال اجرایی شدن است مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه مجدداً باز می گردد به معاونت درمان اما تا هم اکنون مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی زیر نظر معاونت غذا و دارو بوده است اما در حال واگذاری به معاونت درمان است.

به شکایات مردم بوده و نظارت بر خرید محصولات و کیت های آزمایشگاهی که این محصولات از اعتبارات لازم برخوردار باشند و این بدین معنی است که مثلاً کیت هایی که قرار است در سطح آزمایشگاه های استان توزیع شود مجوز های لازم را از آزمایشگاه مرجع را اخذ کرده باشد و مولفه های قانونی را دارا باشد از دیگر وظایف امور آزمایشگاه های استان قم است. تامین نیروی انسانی مراکز اعم از مسوول فنی و کارشناسان، صدور پروانه ها، شرکت در جلسات، نظارت بر روند ساخت آزمایشگاه از دیگر وظایف امور آزمایشگاه های استان قم است.

❖ در آغاز، خواهشمند است در باره ی کارویژه اداره امور آزمایشگاه ها توضیح دهید؟ در رابطه با کار ویژه ای که امور آزمایشگاه های استان قم باید خدمتتان عرض کنم که مهم ترین کار ما نظارت بر عملکرد بخش های مختلف ذی ربط است از جمله آزمایشگاه های تحت پوشش دانشگاه اعم از دولتی، خصوصی، خیریه، درمانگاهی و بیمارستان. بر روی تمام عملکرد آن ها نظارت می شود و کار دیگری که امور آزمایشگاه های استان انجام می دهد. آموزش علوم آزمایشگاهی که در سطح دانشگاه ها فعالیت دارند که شامل آموزش ضمن خدمت آموزش مدون و... است و وظیفه ی دیگر ما رسیدگی

❖ آیا اداره امور آزمایشگاه ها در سیاست گذاری های کلان تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه نقش محوری دارد؟

در رابطه با محوریت نقش امور آزمایشگاه ها در زمینه ی تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی باید خدمتتان عرض کنم که دانشگاه بخشی با عنوان تجهیزات پزشکی یا آزمایشگاهی ندارد معمولاً این وظایف به مراکز تخصیص داده شده است یعنی دانشگاه به خودی خود خریدی انجام نمی دهد و خود مراکز خرید های خود را تحت نظر دانشگاه انجام می دهند.

به عنوان مثال مراکز احتیاجات و دستگاه های مد نظر خود را به دانشگاه اعلام می کند و دانشگاه با تحقیق و جستجو در تاییدیه های رسمی مورد تایید بودن یا نبودن دستگاه را اعلام می کند و درخواست را تایید می کند.

❖ چند نفر پرسنل دارید و وظایف هر بخش چیست؟

بسته به وسعت دانشگاه تعداد پرسنل امور آزمایشگاه ها متفاوت است.

❖ از فعالیت های علمی این اداره برایمان بگویید؟

از فعالیت های علمی اداره امور آزمایشگاه ها برگزاری کلاس های بازآموزی برای کارکنان، آموزش کار با دستگاه های جدید آموزش کنترل کیفی به آزمایشگاه ها، تربیت دانشجویان علوم آزمایشگاهی، تاییدیه جزوات و دستورالعمل ها و ارسال آن به مراکز آزمایشگاهی و... را می توان نام برد.

❖ نحوه نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی در مراکز تابعه به چه صورت است؟

نحوه ی نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی مراکز تابعه به این صورت است که چون یکی از پارامتر های ممیزی های ماست، یعنی در ممیزی هایی که بر اساس چک لیست ما صورت می گیرد

یک سری از سوالات آن مربوط به همین ها است، مشاهده مصاحبه مستند سازی جمع آوری می شود و پایش می گردد.

❖ وضعیت اجرای آزمون های کنترل

کیفی و کالیبراسیون در مورد تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه چگونه اجرایی شود؟

وضعیت اجرای آزمون های کنترل کیفی و کالیبراسیون در مورد تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه به این صورت است که با توجه به نوع کالیبراسیون دستگاه ها به دو دسته تقسیم می شود. دسته اول دستگاه های تخصصی که شامل سل کانتر اتوآنالایزر است که چون مرتباً با آنها کار می شود روزانه کنترل می شود و کنترل ها ثبت می شود و بر اساس اعداد ثبت شده نتیجه ای می گیریم و بعداً دستگاه با توجه به نتایج کالیبره می شود. دسته ی دوم دستگاه هایی است مانند یخچال و سانتریفیوژ، فور، روتاتور، وزنه و ترازو و... که با شرکت هایی که قرار داد می بندیم اینها کار کالیبره این دستگاه ها را انجام می دهند و ثبت کالیبره این دستگاه را به ما برای یک سال به ما می دهند.

❖ تعامل اداره امور آزمایشگاه ها با مدیریت بودجه دانشگاه چگونه است؟

تعامل رییس امور آزمایشگاه ها با مدیریت بودجه دانشگاه نیز به این صورت است که اغلب اوقات با کمبود مواجه هستیم.

❖ چه چالش هایی برای انجام منسجم و قدرتمند فرآیندهای مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه وجود دارد و راهکارهای پیشنهادی چیست؟

پیشنهاد بنده برای منسجم سازی و قدرتمند سازی فرآیند های مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه این است که تخصیص بودجه، کارشناسی و خرید کلاً به امور آزمایشگاه ها واگذار شود.

از آنجایی که در بخش های مختلف قوانینی است که به ضرر دولت و خریدار است بهتر آن است که در وظایف ذکر شده کسی دخالتی نداشته باشد چنانچه صفر تا صد خرید آزمایشگاه به صورت کاملاً تخصصی واگذار شود. قطعاً فرآیند و نتیجه بهتر و تخصصی تری خواهیم داشت.

❖ استان شما دارای چه تعداد

آزمایشگاه است و پراکندگی آن در شهرها و روستاهای استان به چه نحو است؟

آزمایشگاه های استان دقیقاً پنجاه و دو که با در نظر گرفتن مراکز پیراپزشکی مرکز بهداشت و آموزشی حدوداً هفتاد آزمایشگاه بوده که در سراسر آزمایشگاه پراکنده است.

❖ آیا کمبود وضعی در آزمایشگاه های

استان در زمینه اقلام و تجهیزات وجود دارد؟ چه دستگاه ها و اقلامی؟

در رابطه اقلام و دستگاه های آزمایشگاهی ما کمبودی نداریم.